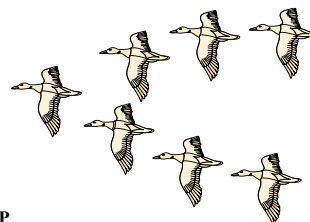

In vogelvlucht

MEDEDELINGENBLAD VAN DE VOGELWERKGROEP VAN HET HOEKSCHEWAARDS LANDSCHAP

Nummer 2, maart 2000

Ten geleide,

Het eerste nummer van IN VOGELVLUCHT is, gezien de binnengekomen reacties, met veel waardering ontvangen. Wij zijn daar uiteraard erg gelukkig mee en hebben daarom met plezier het voorliggende tweede nummer samengesteld.

Er is een enorme hoeveelheid kopij binnengekomen hetgeen een extra dik nummer oplevert.

Gerard Ouweneel heeft weer een aantal waarnemingen en overpeinzingen te boek gesteld.

Ook Arie en Leen van der Linden hebben zich niet onbetuigd gelaten en zich deze keer over de roofvogels in de Hoeksche Waard ontfermd. Het uitgebreide verslag van de roofvogeltelling 2000 is als bijlage toegevoegd.

Martin Benard geeft een eerste overzicht van de, voor de Hoeksche Waard, bijzondere vogels.

Verder bevat dit nummer het verslag van de vogelwerkgroepvergadering d.d. 2 november 1999 van de hand van Peter de Barse en een herziene versie van de adressenlijst, nu voorzien van de ons bekende e-mail adressen. Eventuele wijzigingen en/of aanvullingen s.v.p. doorgeven aan Joke Boerlage.

De afdeling Noord doet tenslotte verslag van hun activiteiten gedurende het afgelopen jaar.

Alle medewerkers weer hartelijk dank voor de bijdragen. Dank zij jullie inzet ontstaat er een aardig overzicht van wat er also door de verschillende werkgroepen aan activiteiten wordt verricht en wat dat voor resultaten oplevert.

Kopie voor het derde nummer gaarne voor 12 oktober 2000 inleveren.

Joke Boerlage
Piet Bronder.

DWERGGANZEN IN DE HOEKSCHE WAARD WINTER 1999-2000

Degenen die in het Oude Land van Strijen naar ganzen plegen te kijken, zijn omstreeks half november altijd extra alert. Want vanaf de derde week van die maand stijgen de kansen dat, na een stop in Anjum in Noord-Friesland, uit Zweden de Dwergganzen in het Oude Land arriveren. Najaar 1998 was het raak op 15 november, toen langs de Waleweg acht Dwergganzen werden ontdekt. Daarbij bevond zich de fameuze 'Limping Lotta', toen negen jaar oud en een soort moederoverste van het Zweedse dwergganzenproject.

Waarschijnlijk is die groep van acht de gehele winter 1998-1999 in het Oude Land en omstreken gebleven, want in ieder geval viel er op 26 februari 1999 nog van de gehele groep te genieten. Op 5 maart waren er zes in Anjum en op 8 maart waren ze daar alle acht bij elkaar, waarna een paar weken later de afreis naar Zweeds Lapland begon.

Nadat najaar 1999 Eddie Douwma uit Anjum op 16 oktober daar een groepje van zeven Dwergganzen had zien arriveren, was dit gezelschapje omstreeks 13 november daar vertrokken. Tussen die datum en 21 november was het dwergganzenbeeld in de Hoeksche Waard verwarrend. Op 13 november ontdekte Gert Huijzers Dwergganzen op de Korendijksche Slikken, maar de afstand was te groot en de waarneming te kortstondig voor aantallen en nadere details. Op 17 november had ik dezelfde ervaring. In een glimp zag ik er maximaal vier op 's Lands Gors, maar de vogels bleven voortdurend in een laagte, een onhebbelijkheid waaraan Dwergganzen zich wel meer te buiten gaan. In een poging het dwergganzenraadsel op te lossen gingen Gert en ik op 20 november 's middags naar de Korendijk. Wij leefden toen nog in de veronderstelling dat de groep die normaal vanuit Anjum naar het Oude Land van Strijen trekt, nu op de Korendijkse Slikken verbleef. Dat pakte anders uit. Wij ontdekten er twee adulte, van kleurringen voorziene vogels met zes eerstejaars Dwergganzen. Uit het rapport dat Lambert von Essen, de Zweedse Godfather van het dwergganzenproject mij had toegezonden, herinnerde ik mij dat half-september man nr. 418 en wijfje 081 met zes jongen in Midden-Zweden waren gezien. Nadien niet meer. Dit was die groep! Het telefoontje 's avonds naar Zweden bracht daar veel vreugde.

Dezelfde avond kwam er een telefoontje uit 's Gravendeel dat het herenduo van der Linden die middag langs de Waleweg drie adulte Dwergganzen had ontdekt. De volgende dag zag ik er daar zeven, alle adulten, waaruit de conclusie viel te maken dat de 'groep Limping Lotta' zomer 1999 in Lapland niet tot broedresultaat was gekomen. Trouwens, voor 'Limping Lotta' zelf was het de laatste zomer geweest. Lambert von Essen wist te vertellen dat ze op 9 juli voor het laatst werd waargenomen, daarna niet meer. Lambert verdacht dat ze het slachtoffer van een Zeearend was geworden.

Dus met acht Dwergganzen op de Korendijksche Slikken en ook acht in het Oude Land van Strijen (vanaf 26 december was in het Oude Land een tweede solitaire vogel verschenen, voorzien van een aluminium ring) speelde de Hoeksche Waard weer een vooraanstaande rol in het Zweedse project dat poogt voor Europa de laatste Dwergganzen te behouden. Overigens sluiten de Zweden niet uit dat die ene solitaire Dwergganzen met de aluminium ring een van de vogels betrof die door fransen, met een ULV als kunstmoeder van Zweden naar de Rijn bij Kleef zijn meegelokt. Zie voor deze verbazingwekkende en naar oordeel van auteur laakbare gang van zaken verder 'Het Vogeljaar'. Eind februari bevond deze vogel zich nog langs de Waleweg.

De groep 'zeven van het Oude Land' was in ieder geval op 14 februari 2000 weer in Anjum, vroeger dan normaal, hetgeen ongetwijfeld met het ontbreken van enige winter in 1999-2000 had uit te staan.

Op 25 februari kreeg ik een telefoontje van een trotse Gert Huijzers dat de acht (of nog maar zeven, daarover was enige twijfel) van de Korendijk daar nog steeds waren, met in dezelfde groep Brandganzen een Roodhalsgans! Bij Goudswaard was nog een tweede van kleurringen voorziene Dwergganzen, die eveneens deel uitmaakt van het Zweedse project. Deze staat bekend als de nummer 880, die in de winter 1997-98 en 1998-99 alleen vanuit Friesland werd gemeld.

Hoe dan ook, het is zaak de gang van zaken met Dwergganzen de komende jaren nauwgezet te volgen. Waarbij hopelijk een interessante competitie ontstaat tussen het Oude Land van Strijen en de Korendijksche Slikken in welk gebied de meeste Dwergganzen overwinteren. En naar inmiddels te beluisteren valt, leveren beide Hoeksche Waardse gebieden ook voor andere soorten een strijd om de meeste aantallen.

Wie meer wil weten over het Zweedse dwergganzenproject en de rol die het Oude Land van Strijen vanaf het begin speelde in dat project, leze het artikel in 'Het Vogeljaar'

Literatuur:

Ouweneel, G.L. 1999. De betekenis van Nederland en speciaal van het Oude Land van Strijen voor het Zweedse dwergganzenproject. Het Vogeljaar 47: 1-6.

Ouweneel, G.L. 1999. Fransman experimenteert met Dwergganzen. Het Vogeljaar 47: 227-228.

EERSTE NEDERLANDSE LEPELAARS VAN HET NIEUWE MILLENNIUM IN OUDE LAND VAN STRIJEN?

Woensdag 9 februari 2000. Na drie weken op vogelexpeditie in Kachin State, Noord-Myanmar (het vroeger Birma), is het weer even wennen aan Nederland en zijn vogels. Dat te meer omdat winter 1999-2000 het vaderland geen winter blijkt op te leveren. En het bezit van seizoenen is nu juist een van de charmes die onze overvolle natie nog heeft te bieden. Jules Philippona was die bewuste 9 februari op bezoek. Ik had tegenover Jules hoog opgegeven over de Dwergganzen van het Oude Land van Strijen en als doorgewinterde ganzenman wilde Jules die ook wel zien. Een eerdere poging in oktober was mislukt en ook nu was ik er niet gerust op. Al een paar maal was het mij overkomen dat met vogelaarsvrienden ondernomen dwerggans-toerisme zonder Dwergganzen bleef. Gelukkig vonden we nu die ene solitaire Dwerggans met aluminiumring; de andere zeven bleven weer onvindbaar.

Aan de in het Oude Land aanwezige vogels was duidelijk te merken dat in Nederland in ieder geval tot 9 februari de winter verstek had laten gaan. Volop Kieviten en Goudplevieren en al veel minder Kolganzen. Wel was de polder bevoerd met Brandganzen en in stilte wenste ik Arie en Leen sterkte toe omdat ze komend weekeinde al die vogels zouden moeten tellen.

Nog even langs de Zuiddijk om de blik te laten gaan over Noord-Oudeland met de Lage Vliet en om Jules te laten zien waar de afgelopen zomer Steltkluten en Watersnippen hadden gebroed. Geen Slechtvalk deze maal, maar wel op het open slikkige deel twee Lepelaars, met maaiende kopbewegingen op zoek naar voedsel. Prachtige verlengde kopveren, kortom, helemaal in voorjaarstooi. Jules en ik wisselden tevreden opmerkingen. Natuurlijk is bekend dat in Nederland gewoonlijk al in de loop van februari de eerste Lepelaars op de broedplaatsen terugkeren. Maar 9 februari is wel een opmerkelijk vroege datum. Wie weet was het Oude Land van Strijen de eerste plaats in Nederland die onze nationale vogel in het nieuwe millennium aandeed. Een mooi compliment voor het Oude Land van Strijen en een aansporing het beheer over die fantastische open ruimte zodanig te handhaven, dat al die fijne vogelsoorten die zich er nu thuis voelen, dat ook in de toekomst zullen blijven doen.

G.L.Ouweneel.

SLECHTVALK ZET EVEN WAT RECHT

Zondagmiddag 27 februari 2000 bezochten we weer eens de Korendijkse Slikken. Komend vanaf de richting Goudswaard werden al vrij snel 7 dwergganzen en een roodhalsgans gevonden, geen slecht resultaat dus. Bij de plek waar de dijk een haakse bocht maakt werd ook weer gestopt en naar de enige boom in het gebied gekeken omdat daarin vrij vaak een slechtvalk te zien is. Zo op het eerste gezicht was dit deze maal niet het geval, toch werd hij uiteindelijk gevonden. Hij zat op de grond rechts van de boom, zeker voor de wind denk je dan. Al snel ging hij naar de andere kant van de boom en rommelde daar wat op de grond. Na enige tijd vloog hij op maar omdat hij iets in zijn poten had lukte dat niet vlot. Toen hij wat hoger kwam keken we met de telescoop naar wat hij in zijn poten had, een prooi wellicht. Echter het voorwerp leek in het geheel niet op een normale prooi en bleek na verdere bestudering waarschijnlijk een stuk boomschors te zijn, ca 15 tot 20 cm lang en ongeveer de halve breedte. Je begint je dan al af te vragen: wat gaat er nu gebeuren? Na een omtrekkende beweging vloog de slechtvalk weer richting zijn boom en liet uiteindelijk een stukje ervoor het voorwerp los. Dat verdween achter een verhoging in het terrein waarop wij geen zicht hadden. En tot onze verbazing vloog direct, vanaf ongeveer die plaats, een buizerd op gevolgd door een 2^e. Beide buizerds werden daarna flink belaagd door de slechtvalk, die door zijn wendbaarheid hierbij duidelijk in het voordeel was. Na korte tijd vlogen de buizerds weg en ging de slechtvalk in "zijn boom" zitten en was de toestand zoals wij hem kenden van vorige keren. Je vraagt je daarna wel af hoe komt zo'n beest op het idee om op deze manier die buizerds te verjagen, want dat moet toch de reden geweest zijn van het hele gedoe? En de andere vraag is kunnen we dit verder vertellen en daarna nog serieus genomen worden? Wel hier toch het verhaal en het laatste merken we vanzelf wel.

Arie en Leen van der Linden.

JAN VAN GENT OP AMBACHTSHEERLIJKHEID CROMSTRIJEN

Op 28 december 1999 zagen de heer en mevrouw J. van Rij in de Hoogezandsche Polder op de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen een volwassen Jan van Gent neerstrijken. De vogel was besmeurd met olie. De volgende dag, 29 december, zat de vogel nog steeds in de polder. De heer J. Tjittes heeft de Jan van Gent toen gevangen en de Hoeksche Waardse dierenambulance gewaarschuwd, die de vogel ophaalde en afleverde bij het vogelasiel 'Karel Schot' in Rotterdam. Dáár zal worden geprobeerd de Jan van Gent er bovenop te helpen. Eind december 1999 speelde de olieramp voor de kust van Bretagne in Frankrijk, zodat niet uitgesloten is dat deze Jan van Gent dáár met olie besmeurd raakte, toen het spoor bijster raakte en zo in de Hoeksche Waard terecht kwam.

'Vogels van de Hoeksche Waard' vermeldt tussen 1975 en 1986 vier nog levende Jan van Genten voor de streek, zodat deze vogel het vijfde exemplaar voor de Hoeksche Waard zou zijn.

Gerard L. Ouweneel

ONDERZOEK BLAUWE KIEKENDIEVEN OOK KOMENDE WINTER

Eind november 1999 zond ik een aantal leden van onze vogelwerkgroep enquêteformulieren inzake Blauwe Kiekendieven. De keuze van door mij aangeschreven leden met verzoek tot medewerking was tamelijk willekeurig, waarbij ik mij baseerde op mijn onvolledige kennis van collega's en hun excursies naar terreinen waarin Blauwe Kiekendieven plegen voor te komen. Omdat het met de Blauwe Kiekendief in Europa en ook in Nederland niet zo best gaat, hetgeen ook negatieve consequenties lijkt te hebben voor het aantal bij ons overwinterende exemplaren, wil ik proberen meer te weten te komen over aantallen, terreinkeus, voedsel en nog meer zaken betreffende de bij ons overwinterende vogels. Het gaat dus niet alleen over Blauwe Kiekendieven in de Hoeksche Waard, maar ook over vogels die u ziet op Goeree-Overflakkee, Voorne-Putten, kortom in het gehele noordelijke deltagebied.

Degenen die reeds van mij een verzoek kregen deel te nemen, verzoek ik het enquêteformulier te retourneren. Doe dat alsjeblieft ook indien u helemaal geen Blauwe Kiekendieven waarnam, of maar een enkele vogel, want juist ook zulke gegevens zijn belangrijk. Graag dan de vermelding hoeveel excursies u naar uw excursiegebied ondernam tussen eind november en begin april en hoeveel excursies zonder Blauwe Kiekendieven bleven. Voorts natuurlijk vermelden welk terrein dat betrof.

Omdat ik van mening ben dat het onderzoek zich tenminste over een volledig winterseizoen moet uitstrekken, betrek ik ook graag winter 2000-2001 in het onderzoek. Degenen die dus in november het enquêteformulier ontvingen, kunnen er in september a.s. weer eentje tegemoet zien. En degenen die graag inhaken, een telefoontje naar 078-6762198. Ze kunnen ervan verzekerd zijn ook de enquête in de bus te krijgen. Veel dank voor de gegevens.

Gerard L. Ouweneel

ADRENALINE ACHTER DE GLAZEN PUI

Een onbekend vogeltje in de tuin was voor velen aanleiding met nadrukkelijke belangstelling naar vogels te gaan kijken. Schrijver behoort tot deze categorie lieden, waarbij vacatieverblijven op Texel en wijs ouderbeleid extra stimuleerden. Dik een halve eeuw terug leverde het tuintje van de woning in Rotterdam-Vreewijk waarin ik opgroeide, niet veel meer op dan het standaardpakket grotestadstuinvogels. Een winterkoning was al uitschieter en ik herinner mij de sensatie toen, na overleg met de buurman, een onderwijzer, een aanvankelijk onbekend vogeltje uiteindelijk als goudhaantje uit de bus kwam.

Ruim 30 jaar geleden verkozen wij als woonplaats Maasdam, waar vanuit inmiddels excursies plaatshadden door de Hoeksche Waard, in onze delta, door geheel Nederland, Europa en daarbuiten. Allemaal fijn, maar de vogel in de eigen tuin blijft een eigen plaats innemen. Natuurlijk zal dat psychologisch best te verklaren zijn als iets eigens, iets bezitterigs, maar ik stel voor in dit kader allerlei freudiaanse bewijsvoeringen terzijde te laten. Veel vogelaars zijn erop uit hun tuinlijst langer te maken. Zeker in Engeland, waar het aardige gezegde

'my home is my castle' ook te maken heeft met de lengte van de lijst waargenomen tuinsoorten. In dat land loop een hele competitie en misschien in Nederland eveneens. Wellicht iets om mee te beginnen in de Hoeksche Waard? Overigens is er een subtiel onderscheid tussen 'waargenomen soorten in de tuin' en vogels 'vanuit tuin of huis overvliegend of in belendende tuin.' En dan is de categorie 'in de tuin' weer te verdelen in 'broedend' of 'passant.' Enfin, zo kan men wel een poosje aan de gang blijven. Indien onze vogelwerkgroepleden eens gaan totaliseren welke soorten ze vanuit huis en/of tuin in de loop van de tijd zagen, zullen er ongetwijfeld indrukwekkende lijsten uit de bus komen. Bij mij levert een willekeurige greep op beflijster, kraanvogel, blauwe kiekendief, smelleken, kruisbek, steenuil, visarend, rode wouw en nog aardig wat meer. Overigens staan in de Hoeksche Waard huizen waar het voor de bewoners goed toeven is om tot niet te evenaren lijsten te komen: Henk Maier aan de Korendijk. Wigger Pen in het Oude Land van Strijen en ook de familie van Rij op de Ambachtsheerlijkheid Cromstrijen, die een paar jaar geleden 's nachts vanuit het slaapkamerraam op een rustende zeearend kon kijken. En ook bood hun tuin eens dagenlang onderkomen aan een kwak. Maar die zijn er meer in de Hoeksche Waard.

Bij enkele soorten die op schrijvers' tuinlijst prijken liepen de emoties hoog op. Dat waren natuurlijk allereerst de huiszwaluwen, die vanaf 1988 tot en met 1995 in kunstnesten aan de zijgevel broedden, en het jaar daarop niet meer terugkeerden... zoals helaas meer plaatsen in onze Hoeksche Waard de laatste jaren meemaakten. Dan was er een paar jaar enkele dagen in mei een kleine karekiet in het struweeltje achter de tuinvijver, volop zingend. Op weg van zijn winterkwartier ergens rond de evenaar, naar wie weet wat voor plekje op de Euraziatische landmassa om daar aan nageslacht te werken. Ik ervoer het als een privilege deze kleine karekiet op zijn de halve wereldbol omspannende trekroute even onderdak te mogen bieden. En in mijn dagboeken kregen tuinsoorten als braamsluiper, spotvogel en grauwe vliegenvanger, de beide laatste ook broedend, een extra uitroepteken.

Ieder die bij de inrichting van zijn tuin rekening houdt met de wensen van vogels en daarna het vogelgedoe in die bewuste tuin onder controle houdt, krijgt af en toe een adrenalinestoot te verwerken. Want vroeg of laat verwaardigt een totaal onverwachte en daarom per definitie sensationele soort zich die tuin aan te doen, voor even of voor langere tijd. Ik ben de laatste jaren niet ontevreden. Daar was allereerst in mei 1997 die draaihals rond het huis. Op de tweede datum was de vogel zo attent om op het terras te gaan fourageren, twee meter uit de voorpui, terwijl ik juist de cameraspullen aan het inpakken was. Dat leverde, door het glas, beeldvullende draaihalsdia's op, zij het dat die wel laten zien dat het venster aan een was- en zeembeurtje toe was. Dan was er, op 27 september 1998, die kleine vliegenvanger. Tijdens het scheren (sorry voor deze trivaliteit) klonk van buiten, uit de voortuin, die felle ratel 'tzrrr' met dat korte nijldige 'tzk'. Onvergetelijk, omdat in september 1975 langs de Roemeense Zwarte Zeekust er een dag was dat dat geluid uit bijna ieder bosje klonk. Even zag ik de vogel prima. Maar toen ik enkele seconden later, ongekuist, met weinig meer aan dan mijn verrekijker de tuin inschoot, was de vogel spoorloos. Na haastig enige kleding te hebben geïmproviseerd, werden de tuinen van Maasdam Plan Oost nauwgezet afgespeurd. Tevergeefs. Maar het beeld van die kleine vliegenvanger koester ik op het netvlies...

Najaar 1999 was het binnen zò korte tijd tweemaal prijs dat ik de achterdocht van collega-vogelaars op mijn hals haalde. 'Hij weer met zijn tuin', zag je ze denken en soms ook mompelen. En dat wantrouwen kreeg extra dimensie toen die haastig gealarmeerde collega's achter het net visten. Het gebeurde weer op een zondag, net als bij de eerste draaihalswaarneming en de kleine vliegenvanger. Nu tijdens koffietijd. Een naderende blauwe flits, die eindigde op een over de tuinvijver hangende tak. Dan binnenskamers de ongecontroleerde kreet 'ijsvogel' en daarna weer die blauwe flits. Weg! Ook weg de serene zondagochtend-koffietafelrust. Terstond laait een emotionele discussie op pro en contra ingrijpende maatregelen die de tuin subiet moeten veranderen in een ijsvogelparadijs. Die maatregelen kwamen er dus niet, met uitzondering van een door zoon Hajo vakkundig geplaatste stok in de vijverrand, waarmee hij vroeger, toen Maasdam nog geen rondweg rijk was, soms ijsvogels wist te lokken langs de achter Plan Oost lopende tocht. Binnen veertien dagen was het weer raak. Tijdens een telefoongesprek, aan het eind van de ochtend van 12 november, levert een blik naar buiten 2 pestvogels op, rustend in de gemeente-eik voor het pand. Even later 3, af en aanvliegend naar een besdragende struik. Ik drom naar buiten maar heb het nakijken. De wat stresserig gealarmeerde Arie van der Linden offert zijn luchtpauze op en wederom is Plan Oost het toneel van ijverig, maar tevergeefs speurende vogelaars.

Zowel de pestvogels als de ijsvogel waren geen première voor zowel Plan Oost als de tuin. Ik woon er dan ook al ruim 20 jaar. Mijn probleem is alleen dat ik vogelaarsvrienden niet meer durf te waarschuwen. Bang om ze weer teleur te moeten stellen en dan te horen 'hij weer met zijn tuin...!'

Gerard L.Ouweneel

BIJZONDERE VOGELSOORTEN HOEKSCHE WAARD

Zoals beloofd in de startbrief van dit nieuwe project hierbij de eerste berichten. De start van dit HWL-project is zondermeer bemoedigend ! Veel positieve reacties zijn hoopgevend voor het opbouwen van een in de loop van de jaren steeds waardevoller wordend bestand van voorkomen en verspreiding van een aantal bijzondere vogelsoorten in de Hoeksche Waard.

Voor het jaar 1999 namen al 15 mensen de moeite hun dagboeken door te pluizen en de gevraagde waarnemingen in te sturen. Dit heeft tot resultaat dat inmiddels rond de 600 waarnemingen zijn verwerkt. Voorwaar een respectabel aantal!

Prettig ook dat sommige inzenders waarnemingen van anderen doorgeven, zodat het aantal waarnemers in de bestanden twee maal zo hoog is als het aantal inzenders, namelijk ruim 30. Ook naar de bestanden van het Bijzondere Soorten Project-niet broedvogels van SOVON zijn door dit HWL-project alsnog ruim 30 meldingen over 1999, van km-hok-notatie voorzien, doorgesluist. Ook daar dragen de inzenders dus nog een steentje aan bij.

Niet iedereen zal geneigd zijn geweest in het verleden terug te bladeren, dus verwachten we voor 2000 meer inzenders. Uiteraard is het mogelijk alsnog waarnemingen over 1999 in te zenden. Overigens vragen we u ook de reuzenster te melden, deze is ten onrechte niet op het formulier terechtgekomen.

Welke soorten worden zoal gemeld? Nu, dat is zeer divers: er zijn namelijk al van 79(!) soorten meldingen binnengekomen. En dat op een lijst van goed 100 vogelsoorten. Het meest gemeld wordt de slechtvalk. Over 1999 maar liefst 82 keer! Deze soort is dan eigenlijk al geen zeldzaamheid meer. Volgende keer zullen we hier nader op ingaan, voorlopig nog wel melden graag.

Heel voorzichtig zou je kunnen zeggen dat vooral de kleine zangers wat achter blijven. Dat ligt uiteraard ook aan de ligging van ons werkgebied, met veel openheid en water. Enkele zeer zeldzame soorten zijn ook al gemeld. Bij de eerste post die op de mat viel zat al een klapper: Hans Gunter meldde op 2 januari 2000 een Grote Jager nabij de Haringvlietbrug, bezig een kokmeeuw te verorberen. Ook de meldingen van Grauwe Franjepoten behoorden tot die categorie: op 13 juni 1999 zagen Arie en Leen van der Linden een exemplaar op het terrein van de Suiker Unie en op 7 augustus had Gerard Ouweneel deze soort op de Ventjager.

Er kan in 1999 ook een nieuwe soort voor de Hoeksche Waard worden genoteerd: vanaf 21 december werd een Kleine Topper gemeld in de Spuimond aan het Haringvliet. Deze eend werd opgemerkt tijdens maandelijkse tellingen vanaf de boot.

In het onderstaande overzicht een greep uit de waarnemingen over 1999, zonder de overige waarnemingen te kort te doen. Overigens zijn sommige genoemde soorten vaker gemeld dan in dit lijstje opgenomen.

Datum	Soort	Aantal	Waarnemer	Plaats
03.01	Ruigpootbuizerd	1	MKo	Holl. Diep
16.01-15.02	Zeearend	1	GOu	Hoogez. Gorzen
12.03	Waterpieper	1	MKo	Esscheplaat
13.03	Roodborsttapuit	2 (paartje)	JBo	Molenweg-OLvS
02.04	Kraanvogel	9 (overtr.)	PvG	Oosterse Laagjes
23.04-15.06	Snor	1	A+LvdL	Groot Koninkrijk
16.05	Witwangstern	1	A+LvdL	Ventjager
22.05	Temmincks strandloper	4	Jve,GOu	OLvS
03.06-06.06	Kwartelkoning	1	MKo	OLvS
10.06	Roodborsttapuit	1 (1ad.+2juv.)	MKo	Leidingstraat
19.06	Grote Karekiet	1	GOu,CMe	OLvS
26.06	Kl. Bonte Specht	1	PdB,MKo	Esscheplaat
27.06	Grote Gele Kwikstaart	2	GOu	Leidingstraat
29.06	Kwak	1 (juv)	JVe	Groote Gat
18.07	Kwartel	5	PGr	Achterweg-Goudsw
13.08	Zwarte Ooievaar	3	A+LvdL	Bomendijk-Strijen

15.08	Sneeuwgans	1	A+LvdL	Korend.Slikken
21.08	Purperreiger	1 (overtr.)	HWi	Esscheplaat
27.08	Wespendief	1 (overtr.)	MBe,A+LvdL	Ventjager
19.09	Paapje	7	JBo	Molenweg-OLvS
25.09	Zwarte Zwaan	1	A+LvdL	Ventjager
11.10	Bokje	1	GOu	OLvS
24.10	Vuurgoudhaantje	1	MBe	Nw-Beijerland
02.11	Vuurgoudhaantje	1	PBr	Maasdam
12.11	Pestvogel	3	GOu	Maasdam
14.11	Bokje	2	MKo	Korend.Slikken
20.11	Roerdomp	1	AvdH	De Pit
24.11	Bokje	1	JVe	Strijense Polder
18.12	Canadese Gans	14	FvG	De Staart
18.12	Eider	1 volw.man	HBe,MBe	Holl.diep(RWS-haven)
19.12	Kleine Bonte Specht	1	MKo	Esscheplaat
29.12	Zwarte zwaan	1	A+LvdL	Korend. Slikken
30.12	Baardmannetje	1	A+LvdL	Groot Koninkrijk

Het overzicht van de ijsvogel-meldingen hebben we als voorbeeld genomen om te laten zien hoe het bestand eruit zal gaan zien. Vooral voor deze vogel zal het overzicht niet compleet zijn. We hebben opnieuw een zachte winter achter ons, dus we zijn benieuwd hoeveel meldingen we voor 2000 binnen zullen krijgen.

Tot slot nog een oproepje: als u uw waarnemingen nog niet heeft ingestuurd: doe het a.u.b. alsnog of begin ermee in 2000, zodat het HWL straks nog meer informatie over vogels van de streek in haar bestanden heeft dan nu al het geval is. En alle inzenders: hartelijk dank!!

Martin Benard

BIJZONDERE VOGELSOORTEN IN DE HOEKSCHE WAARD.

IJSVOGEL

Datum	Plaats	Aantal	Pleist.	Overtr.	Waarn.	Opmerkingen
23/01/99	1e Kruisweg 's Gravendeel	1	X		CMe	
31/01/99	Esscheplaat	1	X		MKo	aanw. t/m 28-02-99
14/02/99	Spui, thv Ben Goerionpad, OBL	1	X		FvG	
28/04/99	Bij Heinenoord?	1	X		RWi	
14/08/99	Ventjager	1	X		AvL, LvL	
15/08/99	Hoogezandsche gorzen	1	X		GOu	
01/09/99	Ventjager	1	X		JBo	
12/09/99	Ventjager	1	X		MKo	div. data t/m 12-09-99

20/10/99	Oudeland van Strijen, Vlaamseweg	1	X		PBr	
14/10/99	Hoogezandsche gorzen	1	X		GOu	
17/10/99	Esseplaat	1	X		MKo	aanw. t/m 31-12-99
27/10/99	Hoogezandsche gorzen	1	X		GOu	
30/10/99	Haven Numansdorp	1	X		HBe,MBe	
31/10/99	Maasdam, Lijster 17	1	X		GOu	
23/12/99	Begraafplaats Strijen	1	X		MKo	
25/12/99	Kleiput, Oud-Beijerland	1	X		FvG	
27/12/99	Puttershoek	1	X		AvL, LvL	via J. Monster
30/12/99	Griendje jachthaven Strijensas	1	X		JVe	
??-12-99	Kreek Nieuw-Beijerland	1	X		Div	regelmatig aanwezig

VANUIT AFDELING NOORD

In nummer 1 van "In vogelvlucht" heeft het jaaroverzicht van afdeling West gestaan en nu is het de beurt aan Noord om iets over haar activiteiten te vertellen.

Bijeenkomsten/excursies:

Sinds vorig jaar komen wij 4 keer per jaar bijeen. We houden een voorjaars- en een najaarsvergadering, waarbij de lopende zaken van het voorbije en het komende seizoen besproken worden. In januari en juni organiseren we dan een avond, waarbij een activiteit centraal staat. Voor de winter kan dat een dia-avond zijn en in juni een avond waarbij we even bijpraten en daarna op excursie gaan.

Op 4 januari hebben we een dia-avond in Klein Profijt gehad, waarbij we een prachtige serie over India en een schitterende serie over de sub-antarktische eilanden van Nieuw Zeeland bekeken hebben. Tevens hebben we afscheid van Fred de Grunt genomen. Fred is altijd een stuwende kracht binnen Noord geweest en hij heeft heel wat beginnende vogelaars begeleid. We zullen hem dan ook stevig missen! In juni wordt de nachtzwaluwenexcursie van vorig jaar vanwege het grote succes herhaald.

Wintertellingen:

Deze winter hebben na de proeftellingen van vorig jaar de echte Oude Maastellingen weer plaatsgevonden. Jaren achtereen is ons voorgehouden hoe geweldig het afzien tijdens de vroegere Oude Maastellingen was. We keken er dan ook geweldig naar uit om dat lijden mee te mogen maken. Helaas, we hebben er niet van kunnen genieten. Het wou maar niet winteren en de ijsschotsen op de Oude Maas hebben we dan ook niet gezien. Wel duwbakken en tunnelementen. De tellingen waren dan ook niet spectaculair, maar wel gezellig.

Door een niet zo slimme planning van PTT en Oude Maastelling op dezelfde dag heeft Gerrit de PTT in zijn eentje gedaan. Volgende keer iets wakkerder zijn.

Ook aan de roofvogeltelling werd een steentje bijgedragen.

Broedvogelinventarisaties:

Komend voorjaar wordt er nog voor de Sovonatlas gewerkt en werkgroep Noord heeft het op zich genomen om de komende jaren het Fazanteneiland en Eeuwes te monitoren.

Verder inventariseren we de broedende torenvalken in ons gebied en doen we natuurlijk mee aan de huiszwaluw tellingen.

Trektellingen:

De komende jaren vinden de trektellingen in de Geertruida Agathapolder plaats in week 39 t/m 43. Data voor dit jaar: 30-9, 7-10, 14-10, 21-10, 28-10. Tellers uit andere afdelingen zijn van harte welkom en kenners van trekroepjes zijn buitengewoon hartelijk welkom.

Joke Boerlage

OPROEP M.B.T. WINTERWAARNEMINGEN VAN GROTE ZAAGBEKKEN.

Al een paar jaar zie ik 's winters in de omgeving van Klaaswaal een aantal grote zaagbekken. Jaar in jaar uit worden een paar vaste sloten/ vlieten bezocht. Ieder mens heeft zo zijn afwijking en ik zou graag horen of er nog meer bekende vaste overwinteringsplekken van grote zaagbekken in de Hoeksche Waard zijn. Waarnemingen graag even aan mij doorgeven.

Joke Boerlage

KORT VERSLAG VERGADERING VOGELWERKGROEP HWL D.D. 2 NOVEMBER 1999

Janus heet de gasten van vanavond Adri van der Heiden (atlas coördinator) en Jules Philippona van harte welkom.

Joke Boerlage is helaas verhinderd als gevolg van een ongeluk, een kaart ter beterschap gaat rond.

Op 27 november is de landelijke Sovon dag in Amersfoort.

Terugblik presentatie boek Vogels van de HW: goede opkomst, ook veel vogelaars van de VWG. De 600ex. zijn zo goed als uitverkocht. Een enorm succes. Er komt waarschijnlijk geen herdruk.

Rob Strucker geeft een toelichting van het rapport uitgebracht door RIKZ 'Kustvogelbroedonderzoek Rijkswaterstaat in de Delta'

Cees Mesker geeft uitleg over handhaving groene wetten: vogelwerkgroepleden hebben een oog en oorfunctie. Per VWG twee contactpersonen van de politie. Voor onze VWG zijn dat Eef Dolman en Cees Mesker. Beiden zijn buitengewoon opsporingsambtenaar. Een formulier is uitgereikt.

Hans Willemsen informeert de vergadering over het broedsucces van de huiszwaluw in 1999. De achteruitgang t.o.v. 1998 is minder dan 1%, van 914 naar 906 broedparen. De HW had slechts 1 broedpaar oeverzwaluw.

Adri van der Heiden vertelt over zijn werk als atlas-coördinator en de stand van zaken. In ons district zijn nog maar 4 blokken te tellen. Wel kan in 2000 e.e.a. nagelopen worden. Vooral bij uilen moet sprake zijn van een ondertelling.

Ronald in 't Veld heeft een verslag gemaakt over 1999 van de roofvogels die gebroed hebben. De waarnemingen zullen meer gecoördineerd worden.

Joke Boerlage heeft het initiatief genomen voor een nieuwsbrief t.b.v. de VWG-leden. Helaas kan zij zelf de eerste uitgave van 'In Vogelvlucht' niet presenteren. Freek Sturruus heeft deze taak overgenomen. Elk lid ontvangt een exemplaar. De bedoeling is om 2 keer per jaar dit informatieblad tijdens de vergadering

uit te reiken. Hierin kunnen de vier regio's verslag doen. Vaak weet men nu niet wat in andere regio's gaande is en dat jammer. Voor het tweede nummer gaarne voor 6 maart kopij.

Rondvraag:

Gerard Ouweneel: doet onderzoek naar het voorkomen van blauwe kieken in de Delta deze winter. Dit kan op speciaal daarvoor ontworpen formulieren aan hem gemeld worden.
De VWG betaalt 15 jaar!

Ronald in 't Veld: Informeert of de nestkasten voor torenvalken zoals gemeld in het roofvogelverslag wel compleet zijn.

Frieda Krijnen: Vraagt of steenuilenkasten nog te verkrijgen zijn. Dit is geen probleem

De voorjaarsvergadering is op 28 maart 2000.

Na de vergadering werden we getrakteerd op een boeiende dialezing over Oeganda van Gerard.

Peter de Barse

ACTIVITEITEN EN MEDEDELINGEN

30-09, 07-10, Trekvogeltellingen werkgroep Noord. Locatie: Geertruida Agathapolder.

14-10, 21-10, Inlichtingen bij Arjan.

28-10:

do.26-10: Vogelwerkgroepvergadering in Klein Profijt.

Kopie voor het derde nummer van 'IN VOGELVLUCHT' graag voor 12 oktober 2000 inleveren bij Joke of Piet.